

KIRKKOPALVELUT
TYYNELÄ

Isäerityinen osaamisverkosto
Erityisesti isä- projekti

14.12.2015 Pieksämäki

KOHTAAMINEN ISÄNÄ

Ohjelma

- 9.00 Kahvitarjoilu
- Tervetuloa, Esittelykierros
- Projektin havainnot isäerityisestä työstä (Erityisesti isä- tiimi)
- Isien kokemuksia
- Isä- kuntoutusviikko (Hannele Räsänen)
  - Läheisten tuen merkitys (Essi Mäkelä, Hannele Myllylahti)
  - Selviytymistarinat (Kati Rätty & Heli Hyvärinen, Laura Loisa & Noora Pietarinen)
  - Kokemusasiantuntijoiden puheenvuoro (Arto & Markus)
- 12.00 Ruokailu
- Työpajatyöskentely
- 14.00 Iltapäiväkahvit
- Työpajojen purku ja palautteet

TUOTOS:

- Yksilötyö ja ryhmätoiminta päihteitä käyttäville isille
- Isä- lapsi- ryhmätoiminnot
- Läheistyö
- Isäerityiset työmallit / Isäerityinen työote kuvattuna:
  - ✓ **Vertaisuus** (Rikosseuraamuspuolen ryhmä, suljettu ja avoin ryhmä, toiminnalliset ryhmät, lasten/nuorten kanssa toteutettavat, ryhmätoiminta avopalveluissa, läheisten ryhmä)
  - ✓ **Yksilöllinen** (isäerityisyys jalkautuvassa ja hoitosuhdetyössä, verkostoyhteistyö, läheistyö)
- Isäerityinen osaamisverkosto
- Vaikutus- ja asennetyö

TULOS:

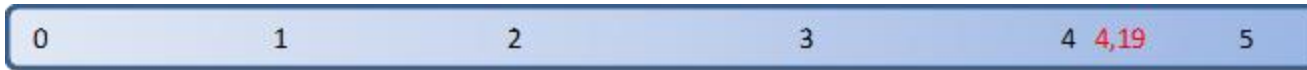
- Isien arjenhallinta lisääntyy ja päihteiden käytön hallinta paranee
- Yhteydenpito isien ja lasten välillä paranee
- Läheisverkostot hyötyvät isien vanhemmuuden vahvistumisesta
- Isien vertaistoiminta lisääntyy ja vakiintuu
- Ammattilaisten isäerityinen osaaminen vahvistuu
- Isyys otetaan puheeksi palvelujärjestelmässä

VAIKUTUS:

- Isät saavat mahdollisuuden ja oikeutuksen vaikuttaa omaan isyyteensä
- Lapselle merkityksellinen Isä- lapsi- suhde paranee
- Lasten oikeus isään ja isän oikeus vanhemmuuteen toteutuu paremmin
- Isäidentiteetti vahvistuu – lapset ja lapsen etu tulevat ajattelun keskiöön
- Isyys huomioidaan voimavarana päihteistä kuntoutumisessa ja yleisessä arjen hallinnan vahvistumisessa.

2015 Yksilötyön palaute:

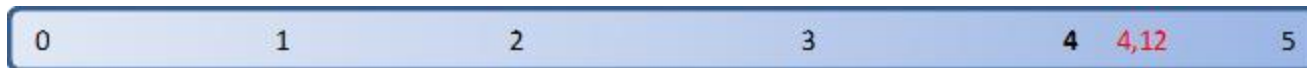
Erityisesti Isä –projektissa on vahvistettu päihteitä käyttävien tai käyttäneiden isien osallisuutta vanhemmuuteen

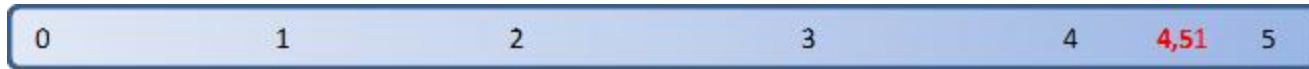
Toiminnan sisällöt ovat vanhemmuutta vahvistavia

Toiminnalla on vaikutusta päihteistä kuntoutumiseen

Toiminnan toteutustavat (keinot, työmenetelmät) ovat aiheeseen sopivia

Mikä on Erityisesti isä- projektin työskentelyssä itsellesi merkittävää?

- Mahdollisuus kahdenkeskiseen keskusteluun
- Yksilöasiakkaista koostuvat ryhmät – vertaistuki
- Säännöllisyys, luottamuksellisuus, kohtaaminen isänä, pitkäkestoinen tuki pitkäkestoiseen toipumiseen, matala kynnys avun saamiseen, eri näkökulmien saaminen, tukena virastoissa..

”Omat mahdollisuudet vaikuttaa asioihin.”

”Projektin aikana olen saanut keskustella isyydestä, mikä muuten on hyvin harvinaista.”

”Asiakkaalle kerrotaan mitä hyvää on jo saanut aikaan (kun itse et ole edes tajunnut jotain positiivista tapahtuneen).”

”Virastoissa minut kohdattiin ihmisenä, paremmin ja isänä kun työntekijä oli mukana tukenani. Olin paljon muutakin, kun vain alkoholisti tulini tämän ymmärtämään työntekijän kanssa ja projektissa työskennellessä.”

”Siitä sai viimeiset potkut persauksille hoitamaan asia kuntoon.”

”Isyyden tukemisen kautta päihitteettömyyden tukeminen”

Miten työskentely vaikutti omassa elämäntilanteessasi?

- Kuntoutuminen, päihteettömyys, päihteiden käytön vähentäminen, hallitseminen
- Tuki vanhemmuuteen, isyyteen, lasten äidin kanssa toimimiseen, suhde lapseen parantunut
- Tieto siitä, että apua osattava hakea ja ottaa vastaan
- Päätösten vahvistuminen ja käytäntöön pano
- Tietoa ja tarvittavan tiedon omaavien luo ohjaamista
- Huolen ja stressin väheneminen, tasapainoisuutta tuonut, tyytyväisyyttä elämäänsä, tuki arjenhallintaan

”Paljon on saanut tukea päihteettömyyteen sekä isyyteen, oppinut isyyteen liittyvistä asioista, lasten kanssa saatu asiat kuntoon.”

Mitä toivoisit jatkossa huomioitavan?

”Että saisi neuvoja, opastusta ja tukea perheestä erossa olo ajan.”

”Huomio, että aina ei välttämättä ole syy isän.”

”Toivoisin että toiminta laajenisi.”

”Jatkuvuus” ”Jatkoa projektille”

”Kotiin tehtävä työn pitäisi jatkua.”

”Näkyvyyttä lisää.”

”Yhteistyötä lisää sosiaalitoimistoon,
perhekoteihin/sijaisperheisiin, ensikoteihin etc.”

RYHMÄTOIMINNOT 2015

- Vankilan ISÄ-ryhmät 5 kpl (Kuopio, Mikkeli, Jyväskylä)
- Asumispalveluyksiköiden ryhmät 2 kpl (Jyväskylä, Kuopio)
- ISÄ-asiakkaiden avoin oma ryhmä 1 kpl (Mikkeli)
- Prosessinomainen vertaistukiryhmä 1 kpl (Pmk-Vrk / Heinävesi)
- Neuvolatoiminnasta ohjautuneiden isien ryhmä 1 kpl (Jyväskylä)

- Eri ryhmiä 10 kpl
- Ryhmiin osallistuneita henkilöitä 58

RYHMÄTOIMINNOT 2015

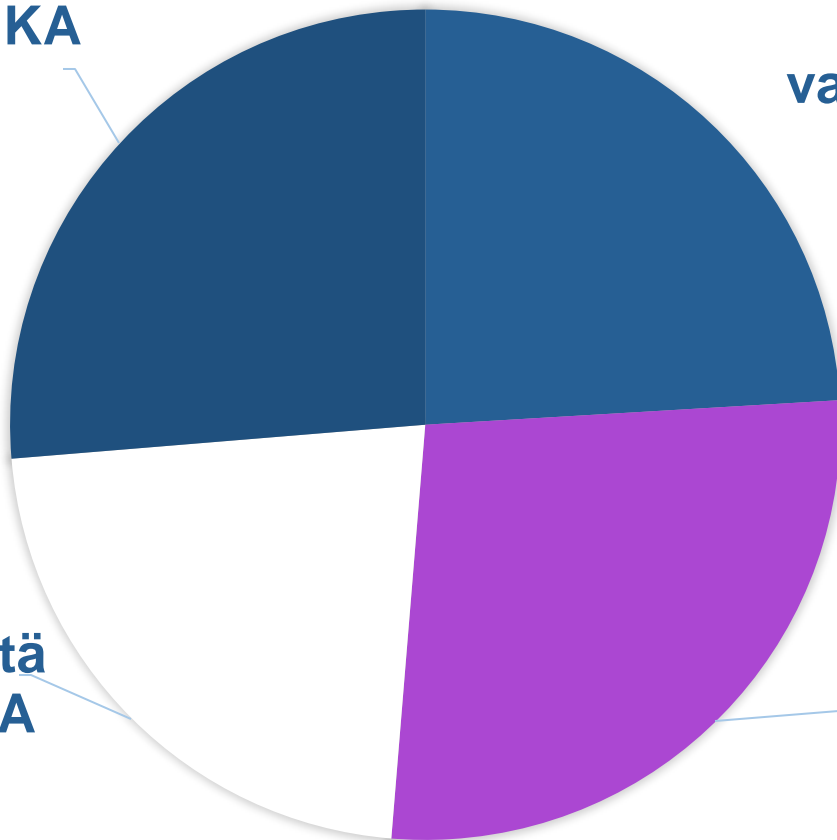
KA 0-5

4. Toteutustavat ovat aiheeseen sopivia KA
3,63 (26%)

1. Ryhmässä on vahvistettu isien osallisuutta vanhemmuuteen KA
3,32 (24%)

3. Toiminnalla on vaikutusta päihteistä kuntoutumiseen KA
3,09 (21%)

2. Sisällöt ovat vanhemmuutta vahvistavia KA
3,76 (27%)

RYHMÄTOIMINNOT 2015

●Kommentteja ym.:

”Ei tullut missään vaiheessa sellainen olo, että minut tuomittaisiin menneisyyden ym. takia”

”Tämä ryhmä on asiallisesti ja tuputtamatta laittanut ajattelemaan, siten myös vähentänyt päihteiden käyttöä. Eikä missään nimessä syylistänyt”

”Vertaistuki vahvistaa myös vanhemmuutta – erityisesti ISÄ!!”

”Otan, tai osaan ottaa jatkossa lasten asiat enemmän huomioon”

”Matala kynnyks tulla ja osallistua”

”On ollut tukeva tekijä ja syy että tunnen olevani IHMINEN”

”Arvosana (0) laitettu omalta näkökannalta ja lähinnä tarkoittaa, etten itse henkilökohtaisesti *tarvitse* enää lisämotivaatiota pysyäkseni irti päihteistä 😊”

Läheiset yksilötyössä:

Erityisesti Isä –projektissa on vahvistettu päihteitä käyttävien tai käyttäneiden isien osallisuutta vanhemmuuteen

- Keskustelut ovat vahvistavia ja erilaisten näkökantojen esille tuominen voi antaa vanhemmalle uudenlaisen ajattelutavan, jolla taas voi olla vaikutusta päihteistä irti pääsemiseen.
- Konkreettiset ja käytännönläheiset vinkit siihen, mitä ja miten lasten kanssa ollaan ja mitä voi tehdä.
- Kun uusi lapsi syntyy, isänroolin vahvistaminen vanhempana lasten osalta tärkeää.
- Lapsen kevätjuhlaan osallistuminen, lapsen kanssa puuhastelu/tekeminen...yms.
- Olemalla isä eikä asettumalla esim. riidan aikana lapsen asteelle.

Toiminnan sisällöt ovat vanhemmuutta vahvistavia

- Voi olla jotain yhteistä tekemistä/toimintaa lasten kanssa esim. nuotio/luontoretki tms.
- Keskustelu on varmasti monelle toimiva työskentelytapa.
- Mahdollisesti vertaistoimintaa voisi kehittää? ” Isien iltoja” tai muita yhteisiä tapaamisia? Onko sisältö vain projektityöntekijän kanssa keskustelua? Voisiko toimintaan ottaa muita toimintoja? esim. samassa tilanteessa olevien isien ryhmätapaamisia, pienimuotoisia leirejä?

Toiminnalla on vaikutusta päihteistä kuntoutumiseen

- Jos vaan myös kuntoutettavalle on omaa tahtoa päihteistä irti pääsyyn, niin silloin myös tällä toiminnalla on vaikutusta.
- Toiset tarvitsevat varmaan tukea pitkäänkin, eli miten projektin loppumisen jälkeen isiä tuetaan?
- Ehdottomasti kyllä!!! On todella tärkeää, että kuntoutujalla on perheen ulkopuolinen tuki käytettävissään. Toiminta tukee koko perhettä ja on henkinen tuki myös puolisolle.
- On hyvä, että työntekijä kyselee koko perheen kuulumisia ja osaa katsoa perheen elämäntilannetta kokonaisvaltaisesti.
- Perheemme tapauksessa ei ole tapahtunut odotettua päihteettömyyttä, kuten jo pelättiinkin, ettei tavoitteeseen päästä.
- Kehittämisehdotus: moniammatillista apua.

Toiminnan toteutustavat (keinot, työmenetelmät) ovat aiheeseen sopivia

- Voimavara- & ratkaisukeskeisyys sekä asiakkaan ”vastuuttaminen” ja itseoivaltamiseen tukeva ohjaaminen.
- Joku yhteinen tekeminen myös lasten kanssa.
- Jos keinot/metodit tuntuvat tehottomilta eikä asioissa nähdä parannusta koko perheen kannalta, olisi hyvä ottaa muita instansseja mukaan asioiden käsittelyyn ja eteenpäin viemiseen.

Mikä on Erityisesti isä- projektin työskentelyssä itsellesi merkittävää?

- Työntekijä on luotettava, työskentely/keskustelu on luonnollista ja sujuvaa. Helppo puhua vaikeista asioista.
- Työntekijä voi tulla kotiin, jolloin ”avautuminen” on helpompaa. Olen nähnyt, että tätä työtä tehdään aidosti ja sydämellä.
- Poikani jo koko perhe on saanut tukea ja hyviä neuvoja arjen ongelmiin.
- Ulkopuolisen keskusteluavun saaminen isyyden tukemiseen.
- Tieto siitä, että auttava taho on olemassa.
- Toive siitä, että isän alkoholin käyttö olisi edelleen vähentynyt/jäänyt pois.
- Toive siitä, että isä näkisi lapsensa lapsena. Kohtelisi lasta kuten lasta kuuluu kohdella isän roolissa.

Miten työskentely vaikutti omassa elämäntilanteessasi?

- Oma elämäntilanteeni on kiireinen, eikä kaikkeen vanhemmuuden vaikeuksiin ole itse ehtinyt eikä jaksanut osallistua.
- Projekti on ollut koko perheen tilannetta tukeva toimintamuoto. Kun tukea tarvitseva sitä saa, koko perhe voi paremmin.
- Oloni on äitinä ja mummina rauhallisempi ja turvallisempi, kun tiedän pojastani ja koko perheen tilanteesta välitettävän.
- Tiedän, että tuetaan aina tarvittaessa, olkoon ongelma mikä tahansa.
- Antoi ajattelemisen aiheita, helpotti myös kun aiheita sai käsitellä ns. ulkopuolisen kanssa.
- Ainakin tällä hetkellä pettynyt, koska toivomia isän muutoksia ei ole juurikaan ollut. Odotukset projektia kohtaan olivat suuret.

Mitä toivoisit Erityisesti Isä- hankkeessa jatkossa huomioitavan?

- Puoliso/perhe myös mukaan välillä, että toinenkin tietää ”missä mennään” ja saa tuoda ilmi omia mielipiteitään.
- En tarkalleen tiedä sisällöstä ja se määräytyy yksilöllisesti, mutta todella tärkeää olisi tukea nimenomaan vanhemmuutta ja antaa näkökulmia myös tulevaisuuteen.
- Monesti etenkin huonot hetket ja vaikeat ajat tuntuvat loputtomilta, eikä tulevaisuuteen osata katsoa.
- Keskusteluihin ja tapaamisiin on syytä ajoittain ottaa mukaan myös puoliso, koska usein toisella osapuolella on erilainen näkemys tilanteesta.
- Itse kohdehenkilö, ”isä”, saattaa kahdenkeskisissä tapaamisissa puhua asioista siten mikä ei todellakaan ole totta/todellinen tilanne.

Mitä muuta haluat sanoa?

- Lapsi ja vanhemmuus kasvavat ja kehittyvät pikkuhiljaa, mitään ei tapahdu hetkessä. Tästäkin syystä Erityisesti isä- projekti on todella tärkeä, pitkäkestoinen tukimuoto!
- Oikea työntekijä kohtaa kohdistetusti häntä tarvitsevat asiakkaat. Kiitos työstäsi.
- Jatkoa projektille.
- Hienoa, että vanhemmuutta tuetaan ja vahvistetaan kuntoutujan tavoitteissa.

Läheisten VERTAISTUKI

- Ajatus ryhmästä sai alkunsa läheisten yhteydenotoista
- Läheisen päihderiippuvuus iso kriisi
- Avun ja tuen kyseleminen, kuinka toimin ja autan?
- Yhteys Oma ry:een – yhteistyökumppaniksi ryhmän vetäjänä

Esite:

Jos läheiselläsi on ongelmaa päihteiden käytön tai mielenterveyden kanssa, olet tervetullut jakamaan ajatuksiasi ja tunteitasi muiden samassa tilanteessa elävien ihmisten pariin.

Yhdessä asioiden pohtiminen auttaa ymmärtämään omaa elämäntilannetta ja voi tuoda monia uusia näkökulmia ongelmaan. Vertaisuuden avulla voi välittää sekä tietoa että toivoa. Se auttaa ymmärtämään, että et ole tilanteessasi yksin. Vertaisryhmässä jokainen on arvokas toiselle ihmiselle.

Turvallisen ilmapiirin lisäksi ryhmässä on tärkeää, että jokainen voi puhua luottamuksellisesti itseään koskettavista asioista.

Älä jää miettimään ja suremaan yksin. Tule joukkoomme niin yhdessä voimme pohtia asioita, jotka Sinua painavat.

Olet tervetullut omana itsenäsi – vertaisuus vahvistaa!

Ryhmän kokoontumiset:

7.9.2015	klo 17-19	<i>Ryhmä kokoontuu Oma ry:n tiloissa, osoite Otto Mannisenkatu 4, Mikkeli</i>
21.9.2015	klo 17-19	
5.10.2015	klo 17-19	
26.10.2015	klo 17-19	
9.11.2015	klo 17-19	
23.11.2015	klo 17-19	

Lisätietoa:	Sari Asikainen Omaiset mielenterveystyön tukena ry. p. 040-5867359 sari.asikainen@omary.fi	Ulla Nyberg Erityisesti Isä -projekti p. 040-751 9833 ulla.nyberg@tyynela.fi
-------------	--	---

Läheisten vertaistukiryhmän sisältöjä:

- Oma toiminta perhetilanteissa
- Läheisen huoli
- Tietoa riippuvuudesta ja sen synnystä sekä vaikutuksista läheisiin (vierailija Kaija Smålander A-klinikalta)
- Tietoa terveistä ihmissuhteista
- Oma voimaantumisen
- Tunteet: toivottomuus, pettymys, kiukku, viha, pelko
- Paljon aikaa vertaistuelliselle keskustelulle!

Osallistujien oivalluksia:

- ...että pilven takana on taivas
- ...että ongelman kanssa ei tarvitse olla yksin
- ...miten samankaltaisia tarinat ovat, vaikka erilaisia
- ...jos jaksan murehtimista, uuvun täysin
- ...että voin oikeilla keinoilla auttaa läheistäni
- ...olen tällä hetkellä onnellinen tästä toivosta
- ...että elämä kulkee eteenpäin
- ...jos pystyn purkamaan paremmin vihan, ahdistuksen, pelon jne. niin en sairastuisi itse

Oivallukset jatkuu...

- ...että haluan oppia keskittymään paremmin elämän hyviin asioihin
- ...että elämässä on paljon asioita hyvin
- ...on tervettä välillä jättää suru ja huoli omaan lokeroon hetkeksi
- ...haluan oppia oman näköistä elämää vastoinkäymisistä huolimatta

